

Danskernes alkoholvaner – hvor stort er problemet?

Kursus til dig, der skal undervise frontpersonale
i tidlig opsporende samtale.

Ulrik Becker
Vejle 031114

ulbe@si-folkesundhed.dk

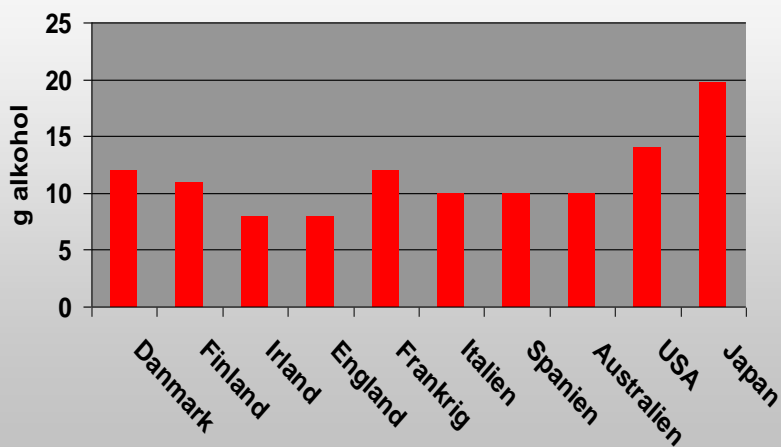
Alkohol-kemi

- **Kalorisk værdi 7 kcal/g**
- **Absorberes hurtigt**
- **Fordeles i vandfasen
(70 kg: mand – 45 l; kvinde 32 l)**
- **Omsætning**
 - ~7 g alkohol/time – i leveren
(0,09 g alkohol per time per kg legemsvægt)
 - ~2% udskilles i udåndingsluft
 - < 5% udskilles i urin
- **Molekylvægt 46 g/mol**
- **Vægtfylde 0,789 g/ml**

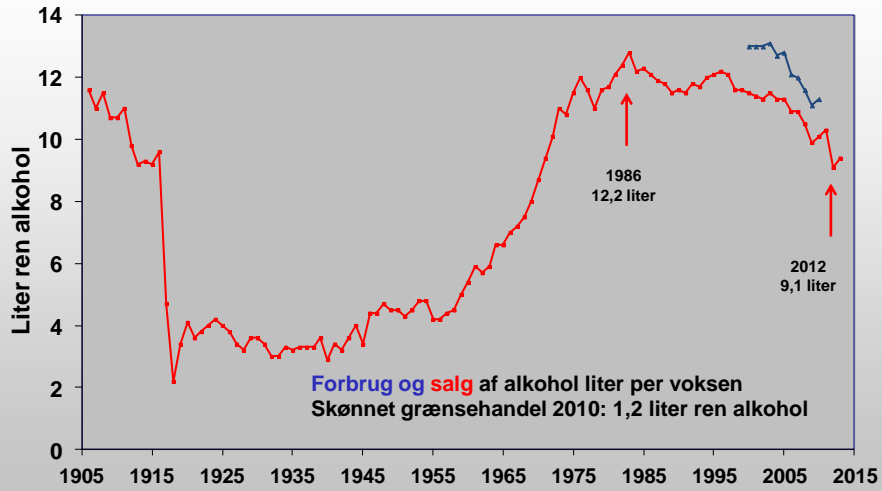
1 dansk genstand = 12 g alkohol

- 1 almindelig øl = 1 genstand
- 1 hvidtøl = 0,4 genstand
- 1 lys pilsner = 0,6 genstand
- 1 eksport-øl = 1,3 genstande
- 1 porter = 1,7 genstande
- 1 flaske vin = 6 genstande
- 1 flaske portvin = 10 genstande
- 1 flaske whisky = 20 genstande

Cirka antal genstand = (antal cl × alkohol%) / 150.

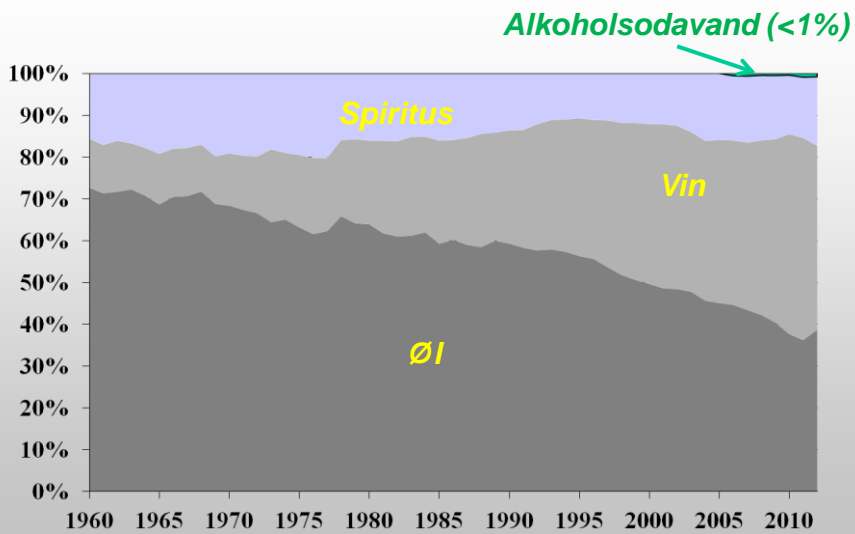

www.dst.dk

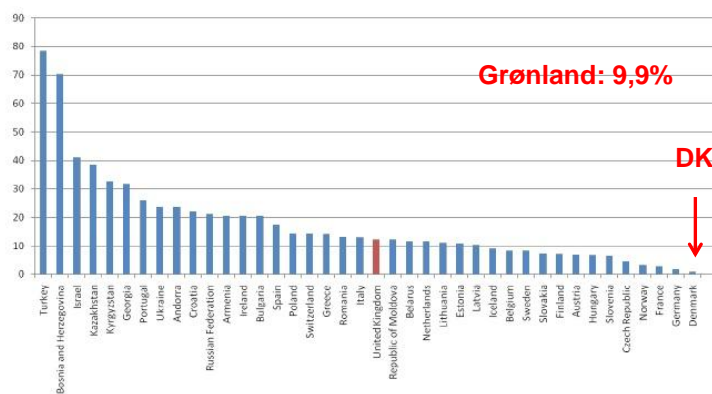
Kilde: Danmarks Statistik

Alkohol type

Danmarks Statistik

Proportion of lifetime abstainers from alcohol in Europe by country

Mere Binge / Rusdrikning i Grønland

WHO: Global status report on alcohol 2011

Hvornår har man et alkoholproblem ?

- Når man drikker mere end Sundhedsstyrelsen anbefaler?
- Når man har fået skrumpelever?
- Når man har fået snuppet kørekortet?
- Når man drikker mere end sin læge?
- Når nogen bliver kede af det?
 - Ægtefælle
 - Arbejdskamerater
 - Børnene

Storforbrug

- ??????????????
- **Ingen konsensus**
 - > Sundhedsstyrelsens genstandsgrænser
 - Ikke skadeligt
 - Ikke afhængighed

Skadeligt forbrug ICD-10

- ***Fysisk og psykisk skade
(herunder skadet dømmekraft og adfærd)***
- ***Skaden klart påviselig.***
- ***Varighed mindst 1 måned eller gentagne gange indenfor 1 år.***
- ***Ikke afhængig***

Afhængighed definition ICD-10

3 af 6 symptomer sammenhængende i mindst én måned eller gentagne gange indenfor de seneste 12 måneder

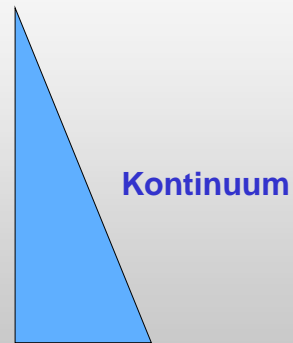
- Trang til stoffet ("craving")
- Svækket evne til at kontrollere indtagelsen, standse eller nedsætte forbruget
- Abstinenssymptomer ved ophør/reduktion eller indtagelse for at undgå symptomer
- Toleransudvikling
- Dominerende rolle med hensyn til prioritering og tidsforbrug
- Fortsat forbrug mod bedre vidende

Afhængighed definition ICD-10

3 af 6 symptomer sammenhængende i mindst én måned eller gentagne gange indenfor de seneste 12 måneder

- Trang til stoffet ("craving")
- Svækket evne til at kontrollere indtagelsen, standse eller nedsætte forbruget
- Abstinenssymptomer ved ophør/reduktion eller indtagelse for at undgå symptomer
- Toleransudvikling
- Dominerende rolle med hensyn til prioritering og tidsforbrug
- Fortsat forbrug mod bedre vidende

- **Storforbrug**
 - > genstandsgrænser
- **Skadeligt forbrug**
 - ICD-10
- **Afhængighed**
 - ICD-10

Stigende sværhedsgrad

NESARC
N=43.093

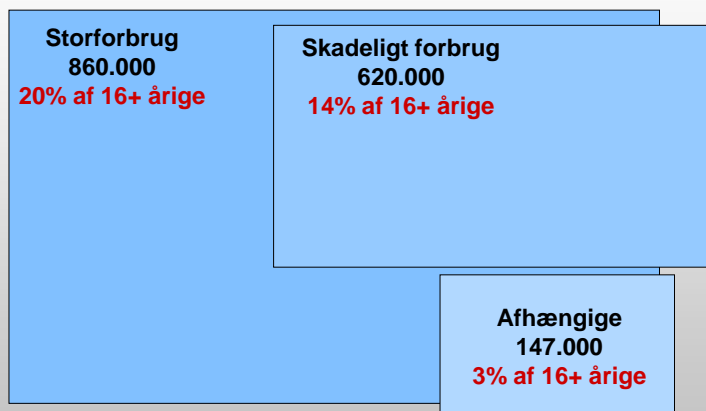
	Forekomst sidste 12 måneder		Forekomst hele livet	
	Alkohol-misbrug	Alkohol-afhængighed	Alkohol-misbrug	Alkohol-afhængighed
Total	4,7%	3,8%	17,8%	12,5%

Hasin DS et al. Arch Gen Psychiatry 2007; 64: 830-42

Skadeligt forbrug / Afhængighed

- Definition uafhængig af ”stoffet”
- Har ikke noget med kvantum at gøre !
- Ikke livslang diagnose !

Hvor stort er problemet?

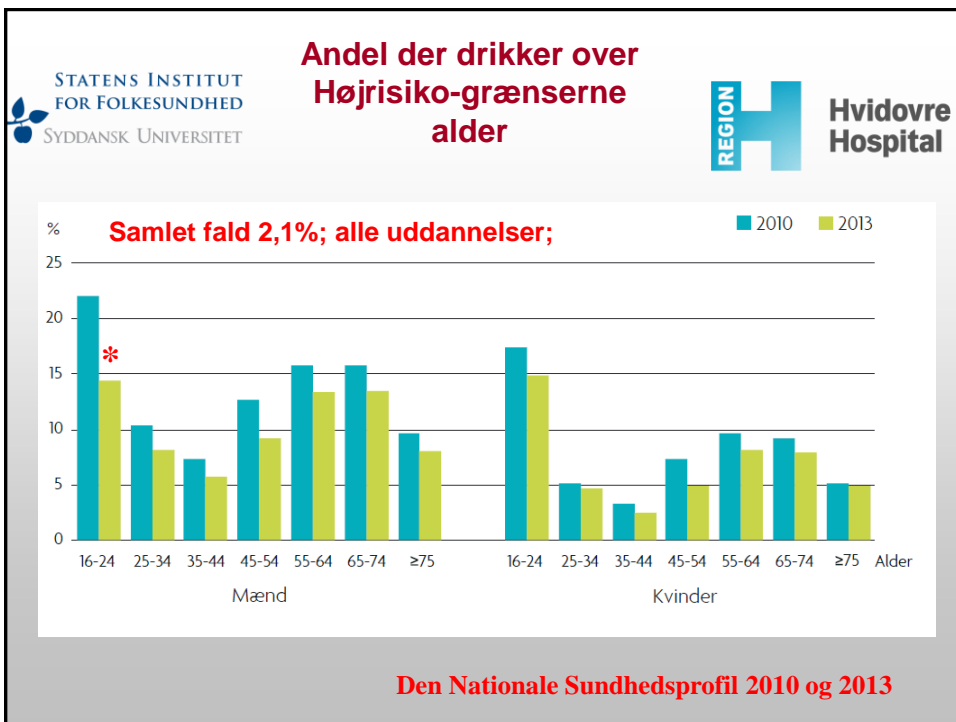

10-12.000 I behandling/år

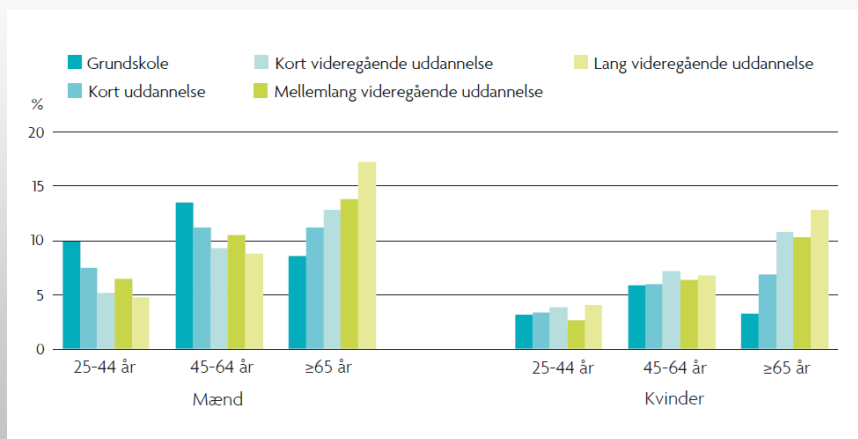
DANSKERNES SUNDHED
Den Nationale Sundhedsprofil 2013

Sundhedsstyrelsen

<http://www.danskernessundhed.dk/alkoholforbrug/>

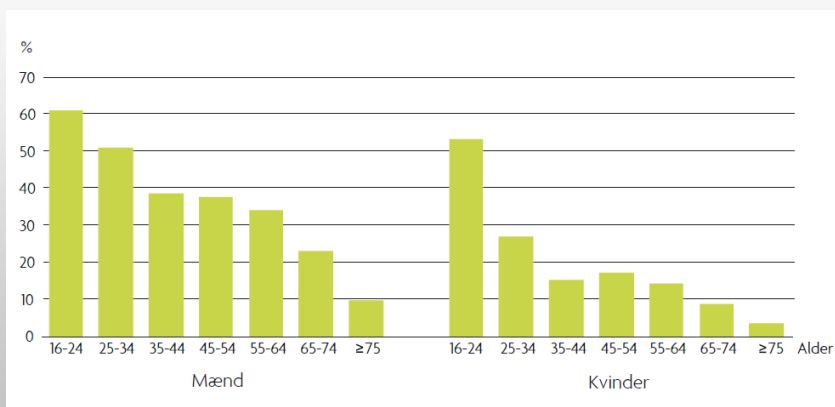

Andel der drikker over Højrisiko-grænserne Uddannelse

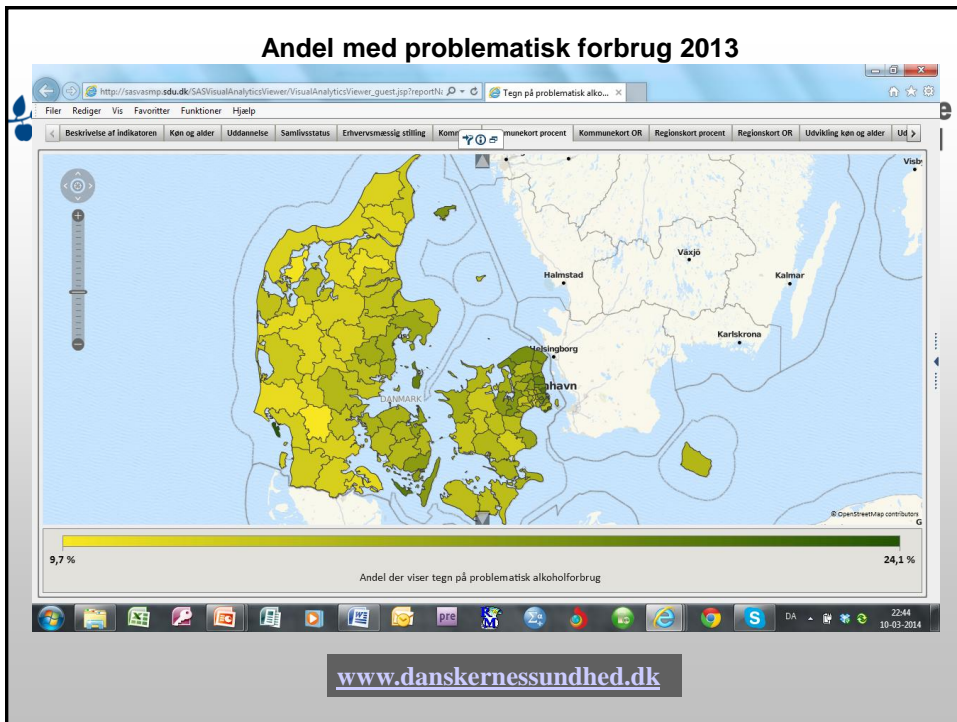

Den Nationale Sundhedsprofil 2013

Andel der drikker 5 genstande eller mere ved en enkelt lejlighed Alder

Den Nationale Sundhedsprofil 2013

STATENS INSTITUT
FOR FOLKESUNDHED
SYDDANSK UNIVERSITET

Alkoholproblemer

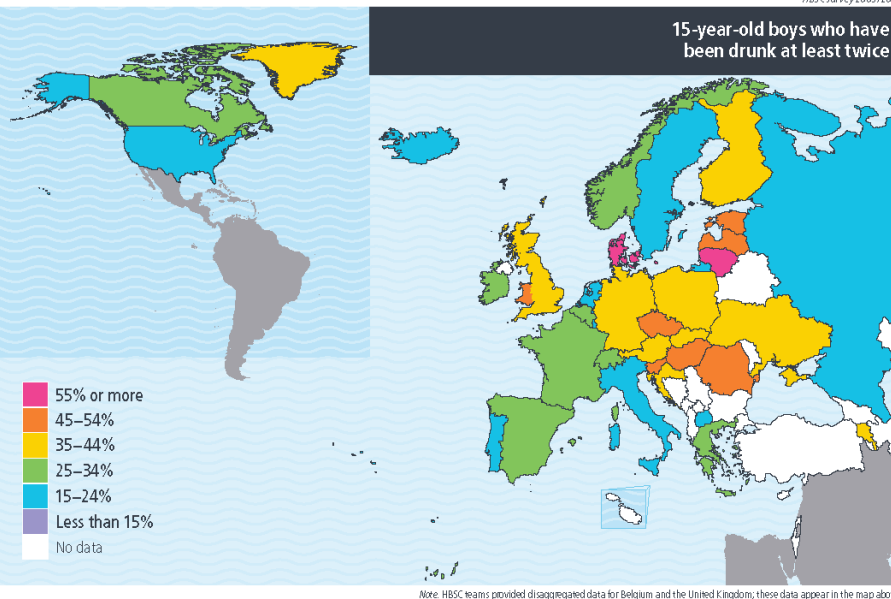

REGION
Hvidovre
Hospital

- **20% af indlagte patienter (uafhængigt af speciale)**
- **25-50% af skadestuepatienter**
- **Almen praksis: (Beich et al 2007)**
2% AUDIT > 21/>35 genstande/uge
16% AUDIT ≥ 8
- **Bredt udsnit af befolkningen**
- **De færreste er kendt af socialforvaltningen**
- **Socialt udsatte udgør en mindre del**
 - **< 15.000 (CRF/SIF)**
 - **5.250 hjemløse i DK – 45% alkoholmisbrug (SFI 2007)**
 - **31% af socialt udsatte havde dagligt alkoholforbrug (SUSY udsatte, SIF 2007)**

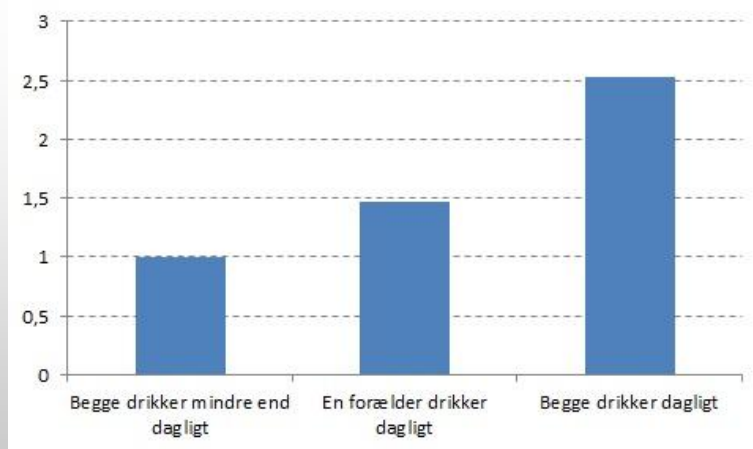
HEALTH BEHAVIOUR IN SCHOOL-AGED CHILDREN INTERNATIONAL REPORT FROM THE 2009/2010 SURVEY

HBSC Survey 2009/2010

- **Drikker fordi de bliver i bedre humør**
- **Stigende problemer med fokusering med stigende promille**
- **Det er rusen der tæller**
 - Drikke sig i hegnet
 - Drikke for at brække sig
 - Hvis ikke bliver man nemt marginaliseret.
- **Andelen af unge der drikker er faldende**
- **Stadig blandt de førende i Europa**
- **Det er forældrenes problem**
 - Information og undervisning i skolen dur ikke
 - Forældreftaler dur !
 - 9. klasse med – eller kan det være lige meget !!

**Risiko (odds ratio) for at have været fuld
afhængigt af forældrenes alkoholvaner**

**Bendtsen P, Damsgaard MT, Tolstrup JS, Ersbøll AK, Holstein BE.
Adolescent alcohol use reflects community-level alcohol consumption
irrespective of parental drinking. Journal of Adolescent Health 2013; 53:
368-373**

Lande	Andel 15-årige der har været fulde (%)	Årligt alkoholforbrug blandt voksne (liter)
Litauen	74	15
Danmark	68	13
England	49	13
Tyskland	45	13
Norge	38	7,8
Sverige	37	10
Frankrig	36	14
USA	28	9,4
Island	27	6,3
Israel	25	2,9

**P Bendtsen et al. Adolescent alcohol use: a reflection of
national drinking patterns and policy? Addiction 2014**